

Monumentnummer*: 521287

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82661/47

Woonplaats*	Gemeente*		Provincie*				
Vught	Vught		Noord-Brabant				
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Berkenheuveldreef	12			5263 EN	Vught		
Berkenheuveldreef	10			5263 EN	Vught		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Vught	E				4182		

Omschrijving**

Inleiding

Het POORTGEBOUW met WOONHUIS ligt direct aan de weg en geeft toegang tot de Joodse begraafplaats. Het gebouw werd opgetrokken in 1855. Het woonhuis is gebouwd in een traditioneel-ambachtelijke stijl, de poort, die is ontworpen door J. Hartogensis, toont Neo-Classicistische vormen. De begraafplaats zelf is van oudere datum: de aanleg dateert uit de late 18de eeuw. In het poortgebouw bevindt zich een ruimte die oorspronkelijk dienst deed als aula. Hierin werd voorafgaande aan de begrafenis een korte dienst gehouden. Thans doet het poortgebouw niet meer als zodanig dienst, maar fungeert als opslagruimte bij het woonhuis.

Omschrijving

Het gebouw heeft een globaal rechthoekige plattegrond en telt één bouwlaag onder een zadeldak, gedekt met oud-Hollandse pannen. De muren zijn opgetrokken in gewitte baksteen. Links in het gebouw bevindt zich een rondboogpoort, aan de bovenzijde afgesloten door een fronton. In de boogzwikken een laagrelief met palmmotieven. Ook de sluitsteen in de boog is voorzien van een palmmotief. Aan weerszijden van de boogstijlen muurwerk met schijnvoegen. De poort heeft zware houten paneeldeuren en een bovenlicht waarvoor siersmeedwerk is aangebracht. In het fronton een Davidsster. Langs de kroonlijst een Hebreeuwse tekst uit Job III, vertaald:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

"Klein en groot is daar gelijk en de slaaf is vrij van zijn heer". De woning rechts van de poort heeft een drietal eenvoudige rechtgesloten vensters en een tweetal deuren met bovenlicht, waarvan de meest linkse toegang geeft tot een smalle gang naast het poortgebouw. Rechts van deze ingang een jaartalsteen met de naam J. Hartogensis.

De rechterzijgevel van de woning is recentelijk betimmerd. In de achtergevel van het woonhuis hebben zich enige wijzigingen voorgedaan, o.a. nieuwe vensters. Rechts een kleine uitbouw voor het poortgebouw, met een korfboogvormige doorgang, voorzien van eenvoudige houten deuren. Ook in de linkerzijgevel zijn nieuwe vensters aangebracht.

In het inwendige is met name de ruimte in het poortgebouw van belang. Deze ruimte heeft een tegelvloer en een eenvoudig balkenplafond. Langs de wanden een houten lambrizing, waarin een drietal marmeren gedenkplaten met Hebreeuwse teksten is geplaatst.

Waardering

Het object is van algemeen belang en bezit cultuurhistorische waarde als uitdrukking van geestelijke en sociaal-economische ontwikkelingen: het illustreert de groei van de Joodse gemeenschap in Vught en 's-Hertogenbosch in de negentiende eeuw en de Joodse begrafenisgebruiken in deze periode. Het complex is van architectuurhistorisch belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten en de ornamentiek van het poortgebouw. Het object heeft ensemblewaarde als essentieel onderdeel van een groter geheel dat van cultuurhistorisch belang is. Het complex is ten slotte van belang vanwege gaafheid en typologische zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Poortgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument